

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 037/2011/5. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Hetényi Géza ügyvéd által képviselt **felperesnek**, dr. Gulyás Gergely ügyvéd által képviselt **alperes** ellen váltótartozás megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságnál 15.G.40.376/2009. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.298/2010/5. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - a 2011. március 22-én tartott - tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.298/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 118.750 (Száztizennyolcezer-hétszázötven) forint felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint az alperes egy 3,800.000 Ft követelést tartalmazó, 2008. október 10-ei lejáratú, a dr. D J Közjegyzői Irodára telepített forgatható saját váltót állított ki a felperes mint rendelvényes javára. A váltó forgatására nem került sor, a rendelvényes a váltót fizetés végett bemutatta, de mert arra teljesítés nem történt a rendelvényes közhitelű óvás felvételét kérte.

A felperes a keresetében 3,800.000 Ft váltótartozás, ennek 2008. október 11-étől járó évi 6 % váltókamata, 3 ‰ 11.400 Ft váltódíj, 27.000 Ft óvási költség és a perrel felmerült költségek megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a váltóban szereplő 800.000 Ft-os követelést 3,800.000 Ft-ra hamisították, a 800.000 Ft-tal pedig azért nem tartozik, mert abban a tudatban írta alá tévedésből a váltót, hogy az általa a

felperesnek átadott 800.000 Ft-ról szóló átvételi elismervényt írja alá.

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 15.G.40.376/2009/25. számú ítéletében az alperest 3,800.000 Ft váltótartozásban, ennek 2008. október 11-től járó évi 6 %-os váltókamatában, 11.400 Ft váltódíjban, 27.000 Ft óvási költségben és 465.500 Ft perköltségben marasztalta.

A Fővárosi Ítéltábla az alperes fellebbezése folytán hozott 14.Gf.40.298/2010/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és osztotta annak jogi következtetéseit is. Arra a tényre vonatkozóan, hogy hamisított-e a perbehozott váltó a másodfokú bíróság megítélése szerint is aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény állt rendelkezésre. Álláspontja szerint a perben nem volt két egymásnak ellentmondó szakértői vélemény, az alperes által csatolt magánszakértői vélemény eltérő következtetései nem voltak figyelembe vehetők az ítéletben rögzített indokokra tekintettel. Megítélése szerint az igazságügyi szakértő a szakvélemény benyújtását követően 2009. október 12-én megtartott tárgyaláson nem egészítette ki a szakvéleményét, csupán megerősítette az addigi álláspontját, nem fogadta el tehát az alperes arra történő hivatkozását, hogy az igazságügyi szakértő perben tett nyilatkozata ellentétben van az írásban benyújtott szakértői véleményével.

Álláspontja szerint helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a 800.000 Ft átadására vonatkozó bizonyítási indítványt tekintve, hogy teljesen életszerűtlen lett volna, miszerint a váltó aláírásának időpontjában az alperes 800.000 Ft összeget ad át a felperesnek.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen járt el amikor elutasította az alperesnek a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmét, mivel a büntetőeljárás lefolytatása nem előkérdése a jelen perbeli jogvita elbírálásának. A váltó eredetiség vizsgálata a perben már megtörtént, a rendelkezésre álló igazságügyi szakértői vélemény ellentmondásoktól mentes, aggálytalan, a per eldöntésére alkalmas.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az első vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. A felülvizsgálati kérelmét azzal indokolta, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezésében hivatkozott jogszabálysértéseket egyáltalán nem, avagy "újabb jogszabálysértéssel bírálta el", ezért a fellebbezésében foglaltakat felülvizsgálati kérelemként is teljes egészében fenntartja.

Állította, hogy a másodfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, nem bírálta el az igazolási kérelmére vonatkozó fellebbezést, ezáltal nem biztosította a szakvéleményre vonatkozó észrevételei előterjesztésének lehetőségét. A kirendelt szakértő nem ismerhette meg az észrevételeit és azokra választ sem adhatott. A fellebbezési eljárásban mindez még pótolható lett volna, erre azonban a másodfokú eljárásban sem került sor.

Előadta, hogy a szakértői vélemények közötti ellentmondással kapcsolatosan a másodfokú bíróság megállapításai megalapozatlanok és iratellenesek. Jogszabálysértő volt az ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványainak elutasítása különösképpen a szakértők együttes meghallgatásának, illetőleg új szakértő kirendelésének mellőzése.

Hivatkozott arra, hogy a magánszakértői véleménnyel alátámasztott előadása is alkalmas lehetett volna a perbeli igazságügyi szakértői vélemény lerontására, erre azonban nem volt lehetősége. Mindenesetre a bíróság a szakértői vélemények közötti lényeges ellentéteket nem oldotta fel, anélkül hozta meg az ítéletét.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogszabálysértéssel hivatkozott az eredeti okmány vizsgálatának hiányára. A másodfokú tárgyalás időpontjában erre már nem volt mód, mert az okirat "a felperessel együtt eltűnt".

Sérelmesnek tartotta a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmének elutasítását is.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

Alaptalanul kérte az alperes, hogy a Legfelsőbb Bíróság a fellebbezésében foglaltakat felülvizsgálati kérelemként bírálja el. A Pp. 272.§-ának (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatot és - a jogszabálysértés megjelölése mellett - azt hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A felülvizsgálat tárgya a másodfokú ítélet. A másodfokú bíróság által elkövetett konkrét jogszabálysértések megjelölése valamint a jogszabálysértések ténybeli és jogi indokainak előadása nélkül a Legfelsőbb Bíróság a fellebbezést nem bírálhatja el felülvizsgálati kérelemként. Érdemben nem osztotta a Legfelsőbb Bíróság az alperes azon álláspontját, hogy fellebbezését nem bírálta el a másodfokú bíróság, valamint indokolási kötelezettségének nem tett eleget. A

másodfokú bíróság a fellebbezést teljes körűen, minden érvre kiterjedően elbírált és döntésének indokait a szükséges terjedelemben kifejtette.

Alaptalanul állította az alperes azt is, hogy a másodfokú bíróság nem bírálta el az igazolási kérelmet elutasító, 15.G.40.376/2009/35. számú elsőfokú végzés elleni fellebbezését. Az iratokból megállapítható, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 14.Gpkf. 43.845/2009/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság fenti számú végzését helybenhagyta. E végzést az alperes jogi képviselője 2010. június 2-án átvette. Az igazolási kérelmet elutasító végzést helybenhagyó végzés felülvizsgálati kérelemmel pedig nem támadható.

Az iratokból megállapítható, hogy a 2009.októbert 12-én tartott tárgyalásról történő alperesi távolmaradás sem akadályozta az alperest a szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételei megtételében. Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény 1 -1 példányát a 2009. június 26-án tartott tárgyaláson a felek képviselőinek átadta. Az azzal kapcsolatos észrevételeit az alperes jogi képviselője a 21. számú előkészítő iratában részletesen kifejtette, és az általa előadottak alátámasztására magánszakértői véleményt csatolt, majd a 23. sorszámú előkészítő iratában további észrevételeket tett. Az alperesi képviselő távollétében 2009.október 12-én megtartott tárgyaláson a kirendelt szakértő az írásbeli szakértői véleményét a magánszakértői vélemény ismeretében is fenntartotta. Olyan új megállapításokat, amelyek nem voltak ismertek a per korábbi szakaszában nem tett, így nem merültek fel olyan új körülmények, amelyekre az alperes a korábbi előkészítő irataiban nem nyilatkozott.

A perben eljáró bíróságok a bizonyítékok nem iratellenes, nem okszerűtlen mérlegelésével jutottak arra a következtetésre, hogy nem nyert bizonyítást, miszerint a perbeli váltón feltüntetett összeget meghamisították. A perben eljáró bíróságok indokát adták, hogy miért a kirendelt okmányszakértő és miért nem az alperes által csatolt magánszakértő szakvéleményét fogadták el.

A kialakult bírói gyakorlatban a magánszakértő véleményét a fél előadásának kell tekinteni, amelyet a per egyéb adataival együtt mérlegelni szükséges. Az alperes által hivatkozott a BDT. 753/2009. számú eseti döntés is akként fogalmaz miszerint a fél "magánszakvéleménnyel alátámasztott perbeli előadása alkalmas lehet a perben szerzett szakvélemény aggályossá tételére." Az alperes által csatolt, dr. K L írásszakértő által készített magánszakértői vélemény azonban a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint sem volt alkalmas a kirendelt igazságügyi okmányszakértő szakvéleményének lerontására. Helyesen fejtették ki az eljáró bíróságok, hogy a szakértők szakterületének különbözősége, az általuk alkalmazott vizsgálati módszerek eltérő volta, korszerűsége továbbá az a

körülmény, hogy a kirendelt szakértő az eredeti okmány vizsgálata után tette a megállapításait, aggálytalanná tették azt a következtetést, hogy a váltóokiraton hamisításra utaló jelek nem fedezhetők fel, dr. K L magánszakértő által felhozott grafikai rendellenességek csupán a váltót kitöltő személy írás sajátosságait jelentik. A beszerzett szakértői vélemény tehát alkalmas volt arra, hogy döntés alapjául szolgáljon.

A tanú kihallgatását alappal mellőzte az elsőfokú bíróság. Az alperes élettársa N-né U I tanúkénti kihallgatását 800.000 Ft felperes részére történő átadásának bizonyítása érdekében kérte. Amennyiben a tanú az összeg átadását bizonyította volna is, az nem indokolta az alperes részéről a perbeli váltó kiállítását. Váltó kiállítására fizetés, vagy fedezet biztosítása végett kerülhet sor. Az alperes a váltó kiállításával kapcsolatos tévedését nem bizonyította, az általa e körben előadottak jogi értelemben nem voltak értelmezhetőek. Azt állította, hogy a váltóokiratot az általa átadott összegre kiállított átvételi elismervénynek vélte és ekként írta alá. Átvételi elismervényt azonban nem az összeg átadója, hanem annak átvevője állít ki az átvétel elismeréseképpen, a váltó pedig átvételi elismervénynek kellő gondosság tanúsítása mellett nem volt tekinthető.

A per tárgyalásának felfüggesztése kérdésében a Legfelsőbb Bíróság mindenben osztotta az eljáró bíróságok jogi álláspontját. A másodfokú eljárásban rendelkezésre állt a BRFK. XX. és XXIII. Kerület Rendőrkapitányság Bünyügyi Osztály Vizsgálati Alosztályának 01200/2009 bü. számú, a felperessel szemben a perbeli váltóhamisítás miatt indított büntetőeljárás megszüntetéséről szóló határozat. Az alperes a felülvizsgálati tárgyaláson előadta, hogy a fentiek ellenére a büntetőeljárás folyamatban van, ezt szükség esetén rendőrségi határozattal tudja igazolni. A Pp. 275. §-ának (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, ezért e bejelentést a Legfelsőbb Bíróság az elmondottak igazolása mellett sem vehette figyelembe. A másodfokú bíróságnak viszont nem állt rendelkezésére az alperes által említett határozat, ezért a másodfokú bíróság ítélete a rendelkezésére álló már ismertetett eljárást megszüntető határozat ismeretében nem volt jogszabálysértő. Csupán utal rá a Legfelsőbb Bíróság, hogy a Pp. 152. §-ának (1) bekezdése egyébként sem írja elő kötelező jelleggel a folyamatban levő büntetőeljárásra tekintettel a per tárgyalásának felfüggesztését.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14. Gf.40.298/2010/5. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a

felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Az alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2011. március 22.

**Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:

(PBné)